

ІНФОРМАЦІЙНА ДОВІДКА

Назва освітнього компонента	Конфліктологія
Вид	вибіркова
Семестр(и), в якому викладається	3-й
Кількість кредитів ЄКТС	4
Рівень вищої освіти	перший (бакалаврський)
Освітня (і) програма (и)	усі освітні програми
Мова викладання, навчання	українська
ННІ/факультет	навчально-науковий інститут підготовки кадрів вищої кваліфікації
Кафедра	філософії і політології
Лектор (викладач)	доцент кафедри, кандидат соціологічних наук Зінчина Олександра Борисівна
Контакти лектора (викладача)	ауд. 405цк чат Microsoft Teams e-mail: Oleksandra.Zinchyna@kname.edu.ua

Мета: формування здатності використовувати основні положення конфліктології та технології управління конфліктами в аналізі конфліктів.

Освітні компоненти, на які спирається: «Українські історико-гуманітарні студії», «Психологія».

Зміст

Змістовий модуль 1 Теоретичні засади конфліктології

Конфліктологія як наука. Об'єкт, предмет, методи конфліктології. Напрями дослідження конфліктології. Накопичення знань про конфлікти (Стародавній світ, Середньовіччя, епоха Відродження). Становлення конфліктології як науки (Новий час, XIX – початок XX ст.). Конфлікт як складне соціальне явище. Структурна модель конфлікту. Функціональні і дисфункціональні наслідки конфлікту. Класифікація конфліктів за різними ознаками. Динамічна модель конфлікту. Етапи і фази конфлікту.

Змістовий модуль 2 Загальна теорія конфлікту

Соціологія конфлікту. Сучасні соціологічні концепції конфліктів (Л. Козер, Р. Дарендорф, К. Боулдінг). Конфлікти в суспільстві. Соціальні конфлікти та основні шляхи їх розв'язання. Економічні, політичні, сімейні, організаційні, управлінські конфлікти. Психологія конфлікту. Психологічна структура особистості. Теорії поведінки особистості у конфліктній взаємодії (К.-Г. Юнг, К. Роджерс, Е. Берн). Технології ефективного спілкування і раціональної поведінки в конфлікті. Методи визначення соціально-психологічного клімату в колективі. Соціометрія.

Змістовий модуль 3. Управління конфліктами

Сутність управління конфліктом і його діагностика (прогнозування, попередження і стимулювання, регулювання, розв'язання). Управлінське рішення в конфліктних ситуаціях. Принципи і методи управління конфліктами. Структурні, міжособистісні, внутрішньоособистісні методи управління конфліктами. Модель стратегії поведінки особистості в конфлікті Томаса-Кілмена. Попередження і регулювання конфліктів в організації: сутність, підходи та напрями. Підтримка співробітництва. Соціальне партнерство. Соціально-трудова конфлікти: форми протікання та методи подолання. Стратегії розв'язання конфліктів. Раціонально-інтуїтивна модель оволодіння конфліктною ситуацією Переговори як універсальний спосіб розв'язання конфліктів. Метод «принципових переговорів» Р. Фішера і У. Юрі. Медіація в переговорному процесі.

Результати навчання:

- знати загальну теорію конфлікту, основні положення соціологічних та психологічних концепцій конфлікту,
- володіти категоріальним апаратом конфліктології,
- застосовувати теоретичні знання при попередженні і регулюванні конфліктів у професійній діяльності,
- обирати науково обґрунтовані способи розв'язання конфліктів різних видів.

Методи навчання:

- словесний (пояснення, розповідь, лекція, дискусія);
- практичний (практичні завдання, ситуативні ігри, психологічне тестування, написання есе);
- відеометод (перегляд).

Методи контролю та порядок оцінювання результатів навчання:

Система поточного контролю ґрунтується на застосуванні таких форм контролю, як:

- усне та письмове опитування за матеріалами лекцій,
- написання есе.

Методи модульного контролю (за змістовими модулями):

- тестування у віртуальному освітньому середовищі на платформі Moodle.

Методи підсумкового семестрового контролю:

- тестування у віртуальному освітньому середовищі на платформі Moodle.

Матеріально-технічне та інформаційне забезпечення:

1. «Конфліктологія» / ID дистанційного курсу дисципліни у віртуальному освітньому середовищі на платформі MOODLE ХНУМГ ім. О.М. Бекетова. – URL: <https://dl.kname.edu.ua/course/view.php?id=273>.

2. Єременко Л. В. Конфліктологія: навчальний посібник. Мелітополь: ФО-П Однорог Т. В., 2018. 219 с. URL : <http://www.tsatu.edu.ua/shn/wp-content/uploads/sites/59/konfliktolohija-.pdf> (Вільний доступ)

3. Конфліктологія : конспект лекцій для студентів усіх спеціальностей / уклад. Н. М. Атаманчук. Полтава : Нац. ун-т імені Юрія Кондратюка, 2021. 106 с. URL : <http://reposit.nupp.edu.ua/handle/PoltNTU/10149> (Вільний доступ)

4. Петрінко В. С. Конфліктологія: курс лекцій, енциклопедія, програма, таблиці. Навчальний посібник. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2020. 360 с. URL : <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31879> (Вільний доступ)

5. Сивогракова З. А., Алексеєнко Н. В. Психологія конфліктів. Соціально-психологічний вимір управління конфліктами: Конспект лекції. Харків: УкрДУЗТ, 2020. 52 с.
URL: <http://lib.kart.edu.ua/bitstream/123456789/3196/1/Конспект%20лекцій.pdf> (Вільний доступ)

6. Слободянюк А. В. Психологія управління та конфліктологія : навчальний посібник для практичних та семінарських занять Вінниця : ВНТУ, 2010. 120 с. URL : https://shron1.chtyvo.org.ua/Slobodianiuk_Anatolii/Psykholohiia_upravlinnia_ta_konfliktolohiia.pdf?PHPSESSID=jdqec2i8bvvedivqbe134os8b2 (Вільний доступ)

7. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL : <http://www.nbuv.gov.ua>

8. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>

9. Організація з безпеки та співробітництва в Європі (Organization for Security and Cooperation in Europe (OSCE)) <http://www.osce.org>

10. Організація об'єднаних Націй (United Nations) <http://www.un.org/>

11. Харківська обласна універсальна наукова бібліотека. URL: www.library.kharkov.ua

INFORMATION REFERENCE

Full name of the discipline	Conflictology
Type of discipline	selective
Semester	3
Number of ECTS credits	4
Level of higher education	first (bachelor's)
Educational programme	all educational programs
Language of instruction, teaching	Ukrainian
ESI/faculty	Academic and Research Institute of Doctoral and Postdoctoral Studies
Department	philosophy and political science
Name of lecturer(s)	Associate Professor, PhD in Sociology Oleksandra B. Zinchyna
Contacts of lecturer(s)	room 405cb chat Microsof Teams e-mail: Oleksandra.Zinchyna@kname.edu.ua

The purpose of the discipline: Developing the ability to use the basic principles of conflictology and conflict management technologies in conflict analysis.

Interdisciplinary connections: "Ukrainian historical and humanitarian studies", "Psychology".

Contents

Content module 1 Theoretical foundations of conflictology

Conflictology as a science. Object, subject, methods of conflictology. Areas of research in conflictology. Accumulation of knowledge about conflicts (Ancient World, Middle Ages, Renaissance). Formation of conflictology as a science (modern times, nineteenth - early twentieth centuries). Conflict as a complex social phenomenon. Structural model of conflict. Functional and dysfunctional consequences of conflict. Classification of conflicts by different characteristics. Dynamic model of conflict. Stages and phases of conflict.

Content module 2 General theory of conflict

Sociology of conflict. Modern sociological concepts of conflict (L. Kozler, R. Darendorf, C. Boulding). Conflicts in society. Social conflicts and the main ways to resolve them. Economic, political, family, organizational, managerial conflicts. Psychology of conflict. Psychological structure of personality. Theories of personality behavior in conflict interaction (C.-G. Jung, C. Rogers, E. Berne). Technologies of effective communication and rational behavior in conflict. Methods of determining the social and psychological climate in the team. Sociometry.

Content module 3: Conflict management

The essence of conflict management and its diagnosis (forecasting, prevention and stimulation, regulation, resolution). Management decision in conflict situations. Principles and methods of conflict management. Structural, interpersonal, intrapersonal methods of conflict management. Thomas-Kilman model of personality behavior in conflict. Prevention and regulation of conflicts in the organization: essence, approaches and directions. Support for cooperation. Social partnership. Social and labor conflicts: forms of occurrence and methods of overcoming. Conflict resolution strategies. Rational-intuitive model of conflict management Negotiation as a universal way to resolve conflicts. The method of "principled negotiation" by R. Fisher and U. Jury. Mediation in the negotiation process.

Learning outcomes:

- know the general theory of conflict, the main provisions of sociological and psychological concepts of conflict,
- to have a categorical apparatus of conflictology
- apply theoretical knowledge in the prevention and regulation of conflicts in professional activities,
- choose scientifically sound ways to resolve conflicts of various types.

Teaching methods:

- verbal (explanation, story, lecture, discussion);
- practical (practical tasks, situational games, psychological testing, essay writing);
- video method (viewing).

Methods of control and the procedure for assessing learning outcomes

The current control system is based on the use of the following forms of control:

- oral and written questioning based on lecture materials,

- essay writing.

Methods of modular control (by content modules):

- testing in a virtual educational environment on the Moodle platform.

Methods of final semester control:

- testing in the virtual educational environment on the Moodle platform.

Material and technical and information support

1. "Conflictology" / ID of the distance course of the discipline in the virtual educational environment on the MOODLE platform O.M. Beketov NUUEKh – URL: <https://dl.kname.edu.ua/course/view.php?id=273>.

2. Єременко Л. В. Конфліктологія: навчальний посібник. Мелітополь: ФО-П Однорог Т. В., 2018. 219 с. URL : <http://www.tsatu.edu.ua/shn/wp-content/uploads/sites/59/konfliktolohija-.pdf> (Вільний доступ)

3. Конфліктологія : конспект лекцій для студентів усіх спеціальностей / уклад. Н. М. Атаманчук. Полтава : Нац. ун-т імені Юрія Кондратюка, 2021. 106 с. URL : <http://reposit.nupp.edu.ua/handle/PoltNTU/10149> (Вільний доступ)

4. Петрінко В. С. Конфліктологія: курс лекцій, енциклопедія, програма, таблиці. Навчальний посібник. Ужгород: Видавництво УжНУ «Говерла», 2020. 360 с. URL : <https://www.uzhnu.edu.ua/uk/infocentre/get/31879> (Вільний доступ)ф

5. Сивогракова З. А., Алексеєнко Н. В. Психологія конфліктів. Соціально-психологічний вимір управління конфліктами: Конспект лекції. Харків: УкрДУЗТ, 2020. 52 с. URL : <http://lib.kart.edu.ua/bitstream/123456789/3196/1/Конспект%20лекцій.pdf> (Вільний доступ)

6. Слободянюк А. В. Психологія управління та конфліктологія : навчальний посібник для практичних та семінарських занять Вінниця : ВНТУ, 2010. 120 с. URL : https://shron1.chtyvo.org.ua/Slobodianiuk_Anatolii/Psykholohiia_upravlinnia_ta_konfliktolohiia.pdf?PHPSESSID=jdqec2i8bvvedivqbe134os8b2 (Вільний доступ)

7. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. URL : <http://www.nbu.gov.ua>

8. Харківська державна наукова бібліотека імені В. Г. Короленко. URL : <http://korolenko.kharkov.com/>

9. Організація з безпеки та співробітництва в Європі (Organization for Security and Cooperation in Europe (OSCE)). URL : <http://www.osce.org>

11. Харківська обласна універсальна наукова бібліотека. URL: www.library.kharkov.ua